

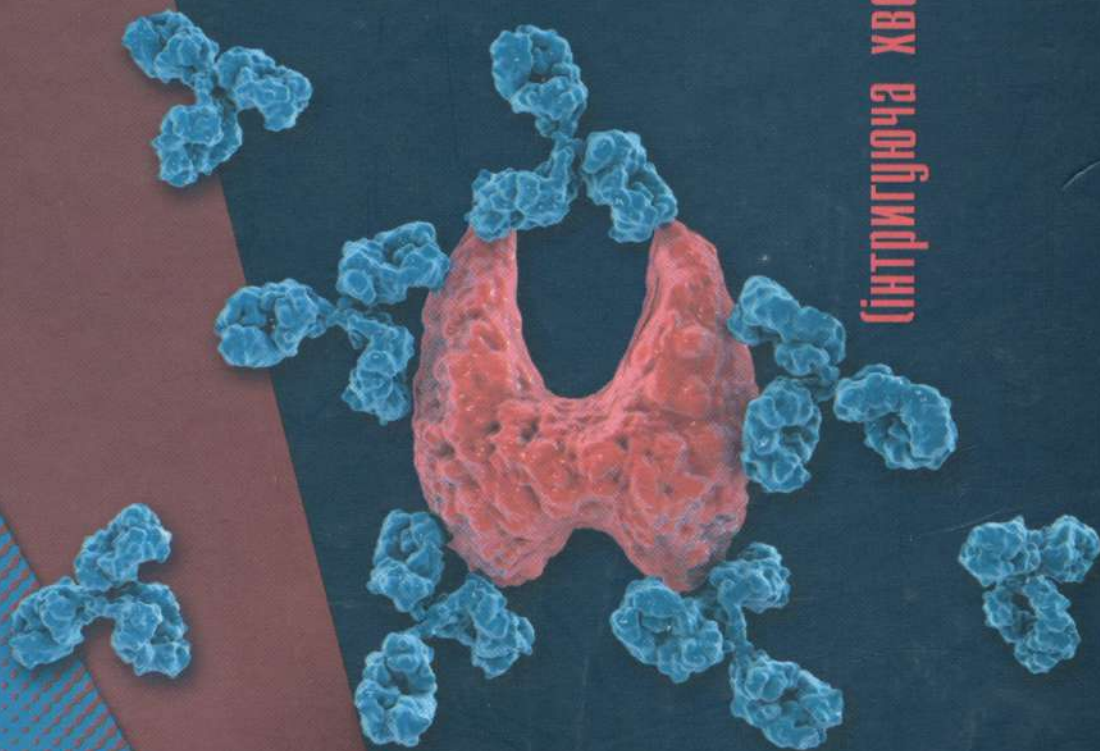
616.44

A 22

АВТОІМУННИЙ ТИРЕОЇДИТ У НОВІЙ РЕАЛЬНОСТІ

За редакцією професорів
В. О. Шідловського, В. І. Паньківа

(інтригуюча хвороба через століття після першого опису)

Тернопіль ТНМУ
«Укрмедкнига»

АВТОІМУННИЙ ТИРЕОЇДИТ У НОВІЙ РЕАЛЬНОСТІ

(інтригуюча хвороба через століття після першого опису)

За редакцією професорів В. О. Шідловського, В. І. Паньківа

Тернопіль
ТНМУ
«Укрмедкнига»
2021

Авторський колектив:

В. О. Шідловський, В. І. Паньків, Л. П. Сидорчук, М. І. Шеремет, О. В. Шідловський, С. Й. Рибаків, О. А. Гончарова, В. І. Кравченко, С. М. Завгородній, А. В. Бойчук, І. В. Паньків, І. М. Нікітіна, О. В. Скочило, О. В. Лазарук, В. В. Кравців, М. Б. Данилюк, М. А. Кубрак, Ю. Б. Якимчук.

Рецензенти:

завідувач кафедри ендокринології Національного медичного університету імені О. О. Богомольця доктор медичних наук, професор **Ю. І. Комісаренко**;

керівник відділу хірургії ендокринних залоз ДУ «Інститут ендокринології та обміну речовин імені В. П. Комісаренка НАМН України» доктор медичних наук, професор **А. Є. Коваленко**;

завідувач кафедри ендокринології Білоруського державного медичного університету доктор медичних наук, професор **Т. В. Мохорт**.

A18 **АВТОІМУННИЙ ТИРЕОЇДИТ У НОВІЙ РЕАЛЬНОСТІ** (інтригуюча хвороба через століття після першого опису) / [В. О. Шідловський, В. І. Паньків, Л. П. Сидорчук та ін.] ; за ред. В. О. Шідловського, В. І. Паньківа. – Тернопіль : ТНМУ, 2021. – 278 с.

ISBN 978-966-673-433-7

Монографію присвячено актуальній проблемі сучасної ендокринології – автоімунному тиреоїдиту, патології щитоподібної залози, яку описав у 1912 р. японський лікар Х. Хашимото. До сьогодні вона залишається загадковою і невивченою. У виданні, із сучасних позицій, розглянуто питання щодо етіології, генетики й епігенетики, морфологічної характеристики, патогенетичних та імунологічних механізмів розвитку і прогресування захворювання, детально описано особливості клінічних проявів автоімунного тиреоїдиту, його впливу на органи і системи організму, зокрема на серцево-судинну, репродуктивну, травну системи, опорно-руховий апарат та ін. У контексті методологічних підходів значну частину монографії присвячено медикаментозному і хірургічному лікуванню та методам управління автоімунним тиреоїдитом.

Для лікарів загальної практики, ендокринологів, кардіологів, гастроентерологів, імунологів і стоматологів, інтернів та студентів старших курсів медичних вузів.

Рекомендовано до видання вченою радою Тернопільського національного медичного університету імені І. Я. Горбачевського МОЗ України (протокол № 6 від 25 травня 2021 р.) та вченою радою Буковинського державного медичного університету (протокол № 8 від 22 квітня 2021 р.).

483472

УДК 616.441-002-097-08

ISBN 978-966-673-433-7

©В. О. Шідловський, В. І. Паньків,
Л. П. Сидорчук та ін., 2021
© ТНМУ, «Укрмедкнига», 2021

Зміст

Список умовних скорочень.....	5
Вступ.....	6
Розділ 1. БІОГРАФІЧНА ДОВІДКА, ВИЗНАЧЕННЯ І КЛАСИФІКАЦІЯ АВТОІМУННОГО ТИРЕОЇДИТУ	7
1.1. Хакару Хашимото (С. Й. Рибаків).....	7
1.2. Визначення і класифікація аутоімунного тиреоїдиту (В. І. Паньків)	15
Розділ 2. ЕТІОЛОГІЯ І ПАТОГЕНЕЗ АВТОІМУННОГО ТИРЕОЇДИТУ	19
2.1. Епідеміологія аутоімунного тиреоїдиту (В. І. Кравченко).....	19
2.2. Генетика й епігенетика аутоімунного тиреоїдиту (Л. П. Сидорчук)	28
2.3. Роль селену в розвитку аутоімунного тиреоїдиту (О. А. Гончарова) ..	53
2.4. Роль фтору в розвитку аутоімунного тиреоїдиту (О. А. Гончарова) ...	58
2.5. Патогенетичні й імунологічні механізми розвитку та прогресування аутоімунного тиреоїдиту (М. І. Шеремет)	61
2.6. Роль кишечника в патогенезі аутоімунного тиреоїдиту (В. О. Шідловський)	70
Розділ 3. МОРФОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА І ДІАГНОСТИКА АВТОІМУННОГО ТИРЕОЇДИТУ (О. В. Лазарук).....	80
3.1. Патоморфологія аутоімунного тиреоїдиту	81
3.2. Морфологічні особливості аутоімунного тиреоїдиту при тонкогальковій аспіраційній пункційній біопсії.....	84
3.3. Інструментальна і лабораторна діагностика аутоімунного тиреоїдиту ..	90
Розділ 4. КЛІНІЧНІ ФОРМИ АВТОІМУННОГО ТИРЕОЇДИТУ ТА ЇХ СИМПТОМАТИКА	99
4.1. Клінічні прояви і варіанти клінічного перебігу аутоімунного тиреоїдиту (В. І. Паньків)	99
4.2. Диференційна діагностика аутоімунного тиреоїдиту (В. І. Паньків) ..	106
4.3. Вплив аутоімунного тиреоїдиту на органи і системи організму (В. О. Шідловський, О. В. Шідловський, В. В. Кравців)	109
4.4. Аутоімунний тиреоїдит з вузлуотворенням. Особливості діагностики і визначення лікувальної тактики (М. І. Шеремет)	131
4.5. Аутоімунний тиреоїдит і рак щитоподібної залози (С. М. Завгородній, М. Б. Данилюк, М. А. Кубрак)	143
4.6. Аутоімунний тиреоїдит у менопаузальний період (О. А. Гончарова) ..	157

Розділ 5. АВТОІМУННИЙ ТИРЕОЇДИТ І БЕЗПЛІДДЯ. РОЗЛАДИ ПЕРЕБІГУ ВАГІТНОСТІ, ЇХ ПРОФІЛАКТИКА ТА ЛІКУВАННЯ	170
5.1. Щитоподібна залоза і функція репродуктивної системи (І. М. Нікітіна)	170
5.2. Автоімунний тиреоїдит і його роль у розвитку безпліддя (А. В. Бойчук)	172
5.3. Автоімунний тиреоїдит і вагітність (Ю. Б. Якимчук)	176
Розділ 6. АВТОІМУННИЙ ТИРЕОЇДИТ І ЗАХВОРЮВАННЯ РОТОВОЇ ПОРОЖНИНИ (О. В. Скочило)	185
6.1. Автоімунний тиреоїдит і метаболізм кісткової тканини	185
6.2. Захворювання тканин пародонта	187
6.3. Стан слинних залоз у хворих на автоімунний тиреоїдит	190
Розділ 7. ЛІКУВАННЯ АВТОІМУННОГО ТИРЕОЇДИТУ	195
7.1. Автоімунний тиреоїдит – терапевтична чи хірургічна проблема? (В. О. Шідловський, О. В. Шідловський)	195
7.2. Методологічні підходи до лікування різних клінічних форм автоімунного тиреоїдиту (В. І. Паньків)	201
7.3. Сучасні погляди на терапію автоімунного тиреоїдиту (В. І. Паньків, О. А. Гончарова, І. В. Паньків)	206
7.4. Міо-інозитол у комплексному лікуванні автоімунного тиреоїдиту (В. І. Паньків)	217
7.5. Дієтичне харчування в комплексному лікуванні хворих на автоімунний тиреоїдит (В. О. Шідловський)	220
7.6. Хірургічне лікування хворих на автоімунний тиреоїдит: показання і протипоказання (О. В. Шідловський)	233
7.7. Хірургічне лікування хворих на автоімунний тиреоїдит з вузлоутворенням (М. І. Шеремет)	245
7.8. Аналіз ускладнень хірургічного лікування хворих на автоімунний тиреоїдит (О. В. Шідловський)	269
Підсумок	274
Відомості про авторський колектив	277